

استگانوگرافی صوتی توانمند با استفاده از تکنولوژی طیف گسترده دنباله مستقیم

ساجد محسن*^۱، دکتر علی برومندنیا^۲.

۱- دانشجوی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوشهر، واحد علوم و تحقیقات، ایران،

sajednet@gmail.com

۲- استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوشهر، واحد علوم و تحقیقات، ایران،

broumandnia@gmail.com

چکیده

استگانوگرافی، هنر پنهان کردن این واقعیت است که ارتباط از طریق پنهان سازی اطلاعات در اطلاعات دیگر صورت می گیرد. بسیاری از فرمت های فایل حامل متفاوت را می توان مورد استفاده قرارداد، ولیکن تصاویر دیجیتال با توجه به فراوانی آنها در اینترنت، به عنوان معروف و رایج ترین نمونه هستند. به منظور پنهان کردن اطلاعات محرمانه در صوت، حیطة متنوعی از تکنیک های استگانوگرافی وجود دارد که بعضی از آنها بسیار پیچیده تر از بقیه بوده و همه آنها از نقاط ضعف و قوت مربوطه برخوردارند. برنامه های کاربردی متفاوت از مستلزمات تکنیک استگانوگرافی مختلفی برخوردار می باشد. برای مثال، ممکن است بعضی از برنامه های کاربردی مستلزم قابلیت عدم مشاهده مطلق اطلاعات محرمانه باشد، در حالی که دیگر برنامه ها نیاز به مخفی ماندن پیام های محرمانه بزرگ تر داشته باشند. این طرح سعی در ارائه بررسی اجمالی استگانوگرافی، کاربرد و تکنیک های آن دارد. این طرح به منظور ارائه یک رویکرد ایمن تر، پیام را از طریق کلید محرمانه رمزنگاری نموده و سپس آن را به دریافت کننده ارسال می کند. سپس دریافت کننده پیام را رمز گشایی نموده تا به پیام اصلی دست یابد.

کلمات کلیدی: استگانوگرافی، طیف گسترده، تکنیک

۱- مقدمه

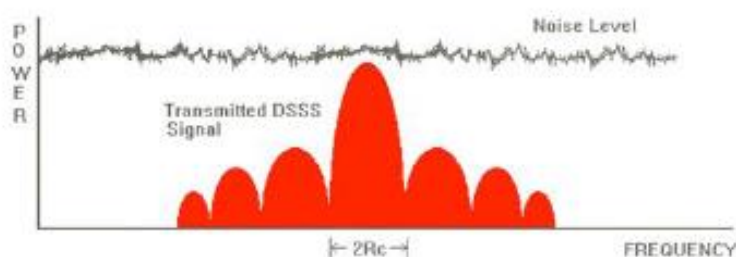
استگانوگرافی برگرفته از لغت یونانی استگانوس به معنای پوشش یا محرمانگی بوده و گرافی (نوشتن یا رسم کردن) می باشد. استگانوگرافی در ساده ترین سطح آن به معنی نوشته پنهان بوده، حال به صورت جوهر نامرئی بر روی کاغذ یا اطلاعات کپی رایت پنهان شده در یک فایل صوتی باشد. در حالی که رمز نگاری، پیام ها را به شکل کد یا رمز درهم سازی می کند، استگانوگرافی پیام را به طور کامل پنهان می سازد. این دو تکنولوژی ارتباط محرمانه را می توان به طور جداگانه یا باهم مورد استفاده قرارداد. برای مثال در ابتدا پیام را رمز نگاری نموده و سپس آن را در فایل دیگر برای انتقال آن پنهان سازی می کند. در راستای نگرانی جهان در زمینه استفاده از هر نوع ارتباط محرمانه و همچنین با توجه به قوانین اعمالی از

سومین همایش ملی مهندسی کامپیوتر، داده کاوی و داده های حجیم

سوی دولت ها به منظور محدود سازی استفاده از رمزنگاری ها بنابراین نقش استگانوگرافی بسیار بارز و مهم می شود. آنچه که استگانوگرافی عملا انجام می دهد، بهره وری از درک انسان می باشد، حس های انسانی به گونه ای آموزش ندیده اند که در پی فایل هایی باشد که اطلاعات درون آنها پنهان شده است. هرچند یکسری برنامه هایی نیز وجود دارد که می تواند استگانالیز (تشخیص استفاده از استگانوگرافی) را انجام دهند. رایج ترین کاربرد استگانوگرافی، پنهان سازی یک فایل درون دیگری است. هنگامی که فایل یا اطلاعاتی درون یک فایل حامل پنهان می شود، داده معمولا از طریق پسورد رمزنگاری می شود. [1]

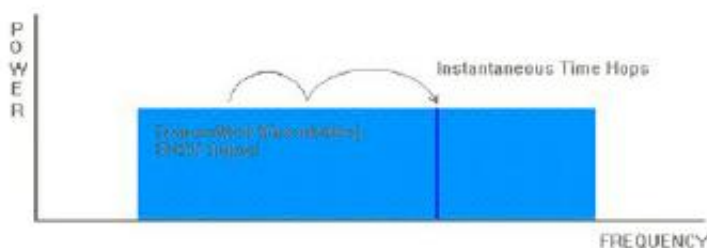
۲- معرفی طیف گسترده

تکنیک طیف گسترده، از کاربرد گسترده ای در ارتباطات داده ای مانند ارتباطات سیار CDMA (دسترسی چندگانه با تقسیم کدی) برخوردار است. اولین حق امتیاز آن توسط "هدی لامار" و "جورج آنتیل" در سال ۱۹۴۱ و در قبال ارائه ارتباط محرمانه برای اهداف نظامی ثبت شد [2]. تکنیک های طیف گسترده، روش هایی هستند که انرژی تولیدی در پهنای باند خاص از طریق آنها به طور عمدی در دامنه فرکانس گسترده شده و سیگنالی با پهنای باند گسترده تری را ایجاد می کند. مجموعه ای از این نوع تکنولوژی ها در این شاخه وجود دارد. DSSS طیف گسترده دنباله مستقیم: داده قابل انتقال به قطعات کوچکتر تقسیم شده و هر قطعه داده به یک کانال فرکانس در سراسر طیف اختصاص می یابد. انتقال دهنده از یک تکنیک مدولاسیون با فاز متغیر به منظور مدوله سازی هر قطعه داده با توالی بیتهای داده بالاتر بهره می برد [3] (شکل ۱)

شکل ۱: طیف گسترده دنباله مستقیم

FHSS طیف گسترده پرش فرکانسی. روشی برای انتقال سیگنال ها از طریق سوئیچ سازی سریع یک حامل در میان کانال های فرکانس بسیار با استفاده از یک توالی شبه تصادفی شناخته شده برای هر دوی دریافت کننده و انتقال دهنده می باشد [3] (شکل ۲)

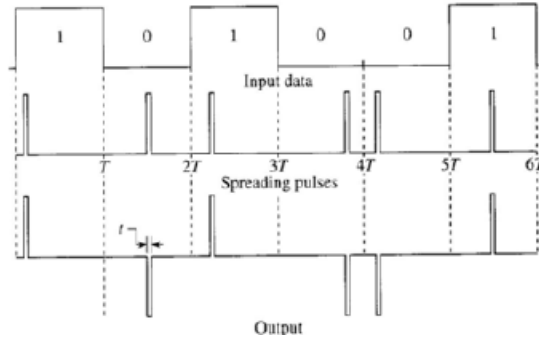

شکل ۲: طیف گسترده پرش فرکانسی

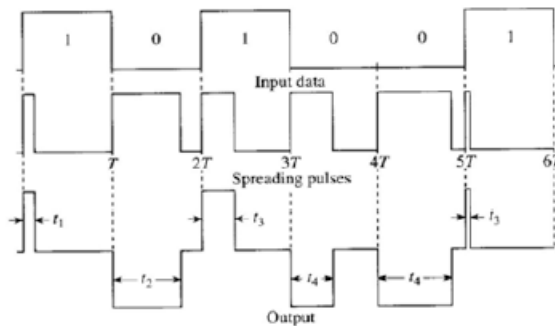
طیف گسترده با پرش زمانی. چریپ (chirp) اطلاعات کوتاه با زمان پالس شبه تصادفی یا با موقعیت های تصادفی منتقل می شوند. عموماً دو روش برای اجرای این مساله وجود دارد: روشیک: میانه چریپ ها از طریق تولید کننده کد PN تعیین می شود (شکل ۳) [1]. روش دو: چریپ ها به طور همزمان در هر زمان بیت وارد می شود، تولید کننده PN طول مدت خود را تغییر می دهد (شکل ۴) [1]. در اینجا، یک چریپ سیگنالی است که در آن فرکانس به موازات زمان افزایش یا کاهش می

سومین همایش ملی مهندسی کامپیوتر، داده کاوی و داده های حجیم

یابد. کاربرد عمومی طیف گسترده با استفاده از چریپ ها، طیف گسترده چریپ (CSS) نامیده می شود. گاهی اوقات نیز محقق این تکنولوژی ها را با هم تلفیق نموده تا تکنولوژی طیف گسترده الگودار مشخصی به دست آید.

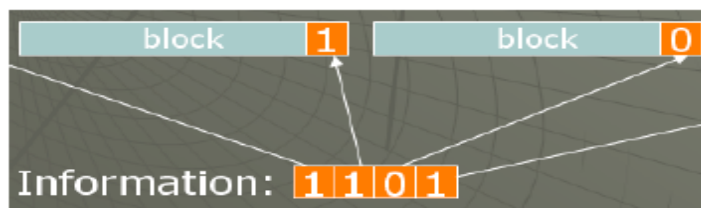
شکل ۳: میانه چریپ ها

شکل ۴: چریپ سیگنالی

۳- تکنولوژی استگنوگرافی صوتی

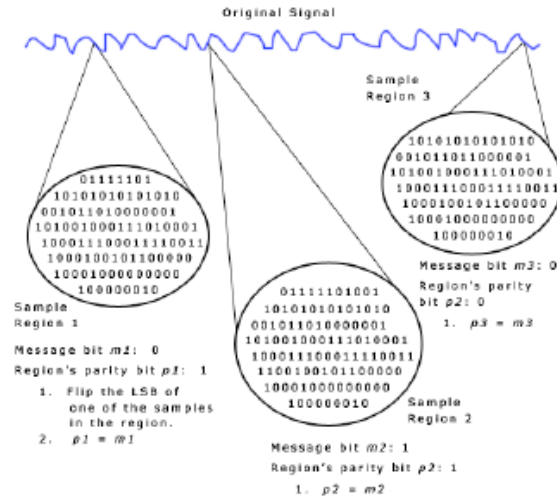
استگنوگرافی صوتی، تکنولوژی تعبیه سازی اطلاعات در یک کانال صوتی است. این تکنولوژی برای حفظ یا حمایت کپی رایت دیجیتالی مورد استفاده قرار می گیرد. واترمارکینگ، تکنیکی است که یک قطعه از اطلاعات (پیام) را در قطعه دیگر اطلاعات (حامل) مخفی می سازد. این تکنیک کاربرد گسترده ای در تصویر دو بعدی، کلیپ صوتی، کلیپ تصویری دارد. بیشتر تحقیق ها مبتنی بر واترمارکینگ تصویر دو بعدی هستند. پنج نوع استگنوگرافی صوتی وجود دارد: کد دهی (LSB) کم ارزش ترین بیت؛ ساده ترین شیوه تعبیه اطلاعات در فایل های صوتی دیجیتالی می باشد. در واقع این نوع کد دهی، کد دهی بیت هایی با حداقل اهمیت به منظور حمل اطلاعات می باشد. این روش بسیار ساده می باشد. بهر حال این تکنیک با توجه به عدم توانمندی از کاربرد کمتری در صنعت واقعی برخوردار است [5] (شکل ۵).

شکل ۵: کم ارزش ترین بیت

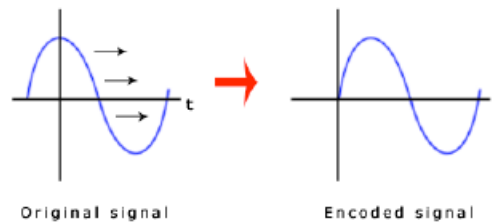
سومین همایش ملی مهندسی کامپیوتر، داده کاری و داده های حجیم

کددهی پرتی: در این روش، یک سیگنال به قسمت های مجزای نمونه تقسیم شده و هر بیت برای پیام محرمانه در بیت پرتی یک قسمت از نمونه رمزنگاری می شود. بهر حال، مهاجمان هنوز هم می توانند الگوی شکستن یا حذف اطلاعات از رسانه حامل را بیابند. [5] (شکل ۶)

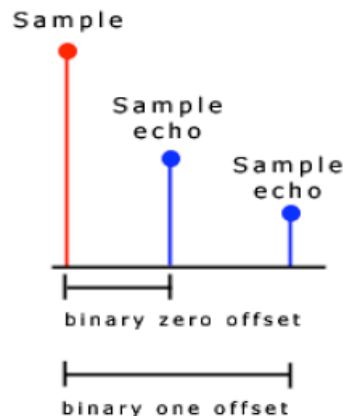
شکل ۶: کددهی پرتی

کددهی فازی: این نوع کدگذاری برای مطرح کردن معایب نویز ناشی از استگنوگرافی صوتی مورد استفاده قرار می گیرد. کددهی فازی مبتنی بر این واقعیت است که کمپوننت های فازی صدا همانند نویز برای گوش انسان قابل درک نیست. عیب این روش هم نرخ پایین انتقال داده می باشد [6]. (شکل ۷)

شکل ۷: کددهی فازی

پنهان کردن اطلاعات در اکو: اطلاعات از طریق معرفی یک اکو در سیگنال گسسته در فایل صوتی تعبیه می شود. بدین ترتیب نرخ انتقال داده بالا رفته و در مقایسه با روش های القای نویز از توانمندی بالاتری برخوردارند (شکل ۸)

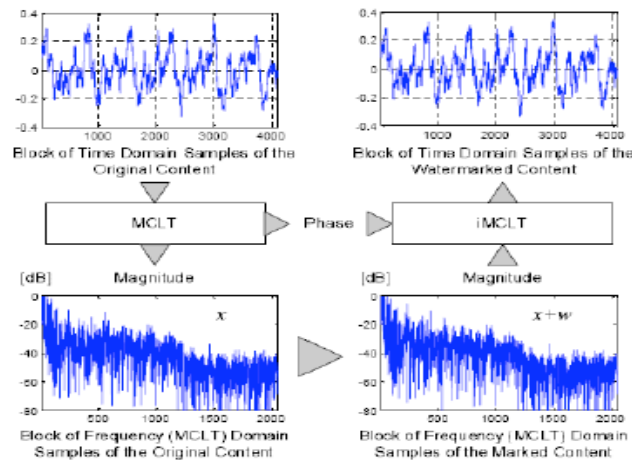
شکل ۸: پنهان کردن اطلاعات در اکو

سومین همایش ملی مهندسی کامپیوتر، داده کاوی و داده های حجیم

طیف گسترده: یکی از توانمندترین تکنیک های واترمارکینگ می باشد. طیف گسترده، سعی در گسترده سازی اطلاعات در سراسر طیف فرکانس سیگنال صوتی تا حد امکان دارد. نقطه ضعف این تکنولوژی، هزینه بالای آن می باشد. علاوه بر این، با توجه به تضمین الگوریتم های بعضی از الگوریتم های گران قیمت مانند تبدیل فوریه، بنابراین اجرای آن نیز به نوعی هزینه زا و دشوار است. با این حال به عنوان یکی از توانمندترین روش ها تلقی می شود [7].

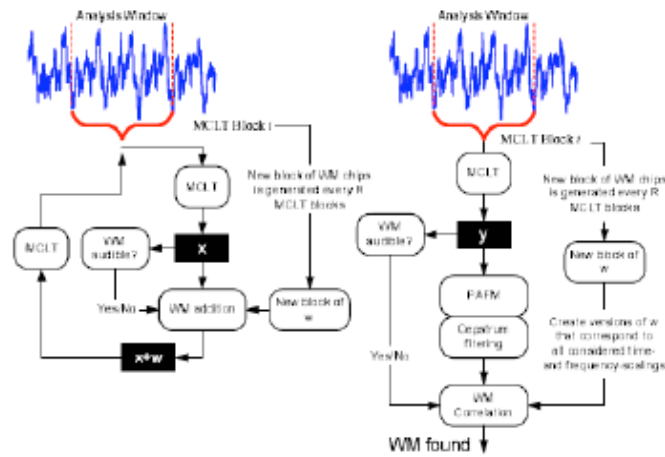
۳- تکنیک ها و روش ها

هیچگونه اجرای رایگان کانال پوشش صوتی را نمی توان به صورت رایگان بر بستر اینترنت یافت. بسیاری از مقالات پژوهشی بر واترمارکینگ دیجیتال برای حمایت از کپی رایت متمرکز شده اند. بیشتر منابع برای طیف گسترده تصویر یافت شده تا اینکه کانال پوششی صوتی. دلایل احتمال آن هم بدین ترتیب هستند: اکثر تقاضای بازاریابی ناشی از مساله کپی رایت است. در مقایسه با تصاویر دو بعدی، اجرای کانال پوشش طیف گسترده در موسیقی صوتی با توجه خصوصیات صدای انسان کمی دشوار تر می باشد. دقت کد زدایی پیام، نیز بعنوان یک مساله قابل ملاحظه می باشد. هزینه ها با توجه به پهنای باند کمتر تعبیه اطلاعات، بالا می باشد. اجرای آن دشوار و پیچیده است. روند کد دهی، به نوعی زمان بر است. اکثر کدها مبتنی بر C بوده و به خوبی سازماندهی نشده اند. تکنیک طیف گسترده گزینشی: در اینجا پروژه در طرح DSSS (طیف گسترده دنباله مستقیم) به طور مختصر توصیف می شود. طرح های واترمارکینگ صوتی، بر نواقص سیستم شنیداری انسان (HAS) استناد می کنند. تکنیک های مخفی سازی داده به بررسی این واقعیت می پردازند مبنی بر اینکه HAS نسبت به تغییرات دامنه ای کوچک در حوزه فرکانس یا زمان غیر حساس می باشد. مزیت SS این است که تشخیص واترمارک مستلزم گزارش اولیه نبوده و استخراج داده پنهان شده با استفاده از تحلیل آماری بهینه تحت بعضی از خاص دشوار می باشد. روش DSSS را می توان با استفاده از نمودار زیر بیان نمود [7]. (شکل ۱۰)

شکل ۱۰: روش DSSS را می توان با استفاده از نمودار زیر بیان نمود

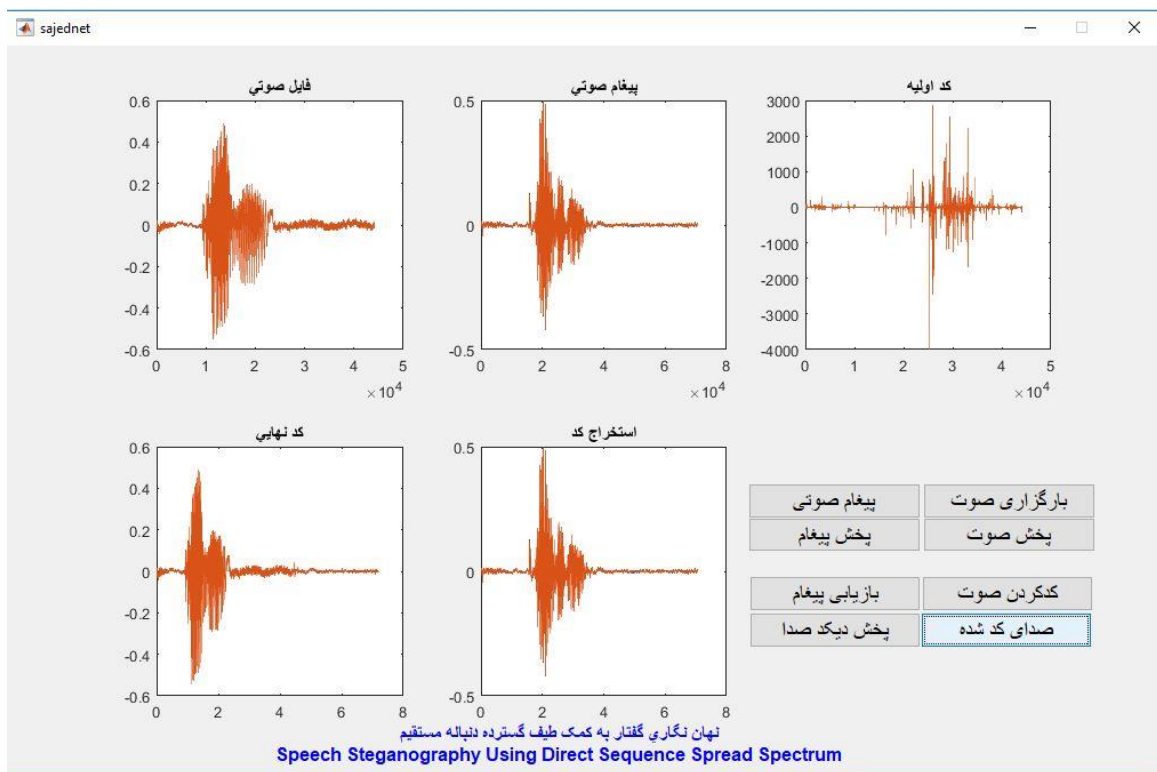
تبدیل همپوشان پیچیده مدوله شده (MCLT)، برای انتقال اطلاعات صوتی به دامنه اطلاعاتی مورد استفاده قرار می گیرد. در دامنه فرکانس، اطلاعات با استفاده از الگوریتم خاص در سیگنال تعبیه می شود. در پایان نیز، MCLT معکوس شده (iMCLT) به منظور انتقال مجدد سیگنال به نمونه های دامنه زمانی به کار می رود. نمودار زیر (شکل ۱۱)، نشان می دهد که چگونه اطلاعات رمز نگاری و رمز گشایی می شوند. در اینجا از R شبه تصادفی برای ایجاد چریب های واترمارک برای بلوک i استفاده می شود.

شکل ۱۱: چگونگی اطلاعات رمز نگاری و رمز گشایی

۴- محیط برنامه

یک برنامه اثبات کننده نوشته شده به زبان متلب که طبق آن تأیید می شود کاربران می توانند به راحتی اطلاعات را در فایل `wav44100.Hz x 2Channel` رمز گذاری و رمز گشایی کنند. (شکل ۱۲)

شکل ۱۲: محیط برنامه

۵- نتیجه گیری

تکنولوژی واترمارکینگ صوتی و محصولات مربوطه تنها برای حمایت کپی رایت مورد استفاده قرار می گیرند. رویه کانال پوششی مبتنی بر واترمارکینگ سیگنال صوتی را نمی توان چندان در اینترنت یافت. مسائل امنیتی کامپیوتری در زندگی روزمره امروزی ما بسیار رایج شده است. این مساله منجر به افزایش قابل ملاحظه تقاضای طراحی سیستم های بسیار امنیتی

سومین همایش ملی مهندسی کامپیوتر، داده کاوی و داده های حجیم

شده است. تا کنون هیچگونه رویکرد امنیتی واحد نتوانسته سیستم را به طور کامل غیر قابل اجتناب سازد. اصل امنیتی طراحی در عمق نیز مساله ای مهم می باشد. این مساله مستلزم آن است که به ارزیابی گسترده و انتخاب مولفه های امنیتی پرداخت. طیف گسترده دنباله مستقیم، یک تکنولوژی واترمارکینگ توانمند است. استگانوگرافی، به عنوان شیوه ای ایمن در انتقال داده محرمانه در دنیای دیجیتال امروزی است. در این تحقیق، روش استگانوگرافی با ظرفیت تعبیه صوتی فوق العاده با استفاده از شبیه سازی DSSS پیشنهاد می شود. سیگنال های اصلی و پنهان شده شبیه هم بودند. زیرا حداقل شناس تشخیص پیام های محرمانه مخفی در صدای پنهانی وجود دارد.

۶-قدردانی

اینجانب از جناب آقای دکتر علی برومندنیا بخاطر نظرات و پیشنهاد های ارزشمند و کمک های ارزنده ایشان در تنظیم این مقاله ارانه شده تشکر می نمایم.

۷-مراجع

1. E. Armstrong, A Method of Reducing Disturbances in Radio Signalling by a System of Frequency Modulation, Proc. IRE, Vol. 24, pp. 689-740, May 1936
2. URL: <http://inventors.about.com/library/inventors/bllamar.htm>
3. URL: http://en.wikipedia.org/wiki/Chip_rate
4. Madhavi Chalamalasetti, Direct Sequence Spread Spectrum, October 2003
URL: <http://www.bsnl.in/Telecomguide.asp?intNewsId=21019&strNewsMore=more>
5. George R. Cooper, Clare D. McGillem, Modern Communications and Spread Spectrum, McGraw-Hill Book Company, 1986
6. Kaveh Pahlavan and Allen H. Levesque, Wireless Information Networks, Wiley and Sons, March 1995
7. URL: <http://www.sss-mag.com/primer.html#vpintro>
8. Jack Glas, The principles of Spread Spectrum communication,
URL: <http://cas.et.tudelft.nl/~glas/ssc/techn/techniques.html>
9. Sorin M. Schwartz, Frequency Hopping Spread Spectrum (FHSS) vs. Direct Sequence Spread Spectrum (DSSS) in Broadband Wireless Access (BWA) and Wireless LAN (WLAN), Alvarion Professional Education Center (ALPEC), version 7, December 2001.
10. Witold Jachimczyk, Spread Spectrum, <http://webpages.charter.net/witek/ss/ss.html>
11. Robert C. Dixon, Spread Spectrum Systems with Commercial Applications, third edition, Wiley and Sons, 1994, ISBN 0-471-59342-7
12. URL: <http://cbdd.wsu.edu/kewlcontent/cdoutput/TR502/page74.htm>
13. URL: http://www.isa.org/InTechTemplate.cfm?Section=General_Information2&template=/TaggedPage/DetailDisplay.cfm&ContentID=49893
14. Robert A. Scholtz, "The Origins of Spread-Spectrum Communications", IEEE Trans. Commun., vol. COM-30, pp. 822-854, May 1982.